

Mindestuerne i Den Suhrske Gård

Gammeltorv 22, 1457 København K

Fortegnelse over inventar

Marts 2017

Vera Noldus, kunst- og arkitekturhistoriker cand.mag., ph.d.
Center for Bygningsbevaring
Raadvad 40, 2800 Lyngby
www.bygningsbevaring.dk
veno@bygningsbevaring.dk
Tlf. 29 39 81 89

Lin Rosa Spaabæk, konservator cand.scient.cons.
Malerikonserveringen
Burmeistersgade 32, 5
1429 København K
lin@bevare.dk
Tlf. 29 80 28 84

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	s. 3
2. Metode og afgrænsning	s. 3
3. Mindestuernes historie	s. 4
4. Nyoptagelser	s. 6
5. Katalog	s. 19
5.1. Opbevaringsmøbler	s. 19
5.2. Siddemøbler	s. 22
5.3. Borde	s. 29
5.4. Spejle og konsoller	s. 32
5.5. Kunsthåndværk	s. 34
5.6. Malerier, grafik m.v.	s. 40
6. Kilder	s. 49

1. Indledning

På Gammeltorv 22, i det centrale København, ligger ejendommen, der betegnes som Den Suhrske Gård, opkaldt efter slægten Suhr, der herfra styrede deres succesrige handelshus. Den nuværende gård blev bygget i 1796-97 på resterne af en ældre gård, der brændte året før. Gården består af et forhus med sidehus samt pakhuis i gården. Ejendommen har tjent som bolig for medlemmer af den Suhrske familie, den har huset det Suhrske handelshus og senere Den Suhrske Stiftelse.

Stiftelsen ejer stadig ejendommen og udlejer den til Ombudsmanden, der har haft adresse her. I forbindelse med en udvidelse af Ombudsmandens opgaver er der opstået et fornyet pladsbehov, hvorfor også Mindestuerne nu indrettes til kontorer. Størstedelen af stuerne møblement, malerier og kunsthåndværk bliver derfor nedpakket og flyttet til en af Stiftelsens andre ejendomme, Bonderup Gods på Sjælland.

Forhuset af Den Suhrske Gård blev fredet i 1918 da bygningsfredningsloven trådte i kraft. Fredningen administreres af Slots- og

Kulturstyrelsen efter bygningsfredningsloven og gælder hele ejendommen, ude som inde, med undtagelse af løst inventar. Mindestuerne er med andre ord omfattet fredningen, men det er de løse genstande ikke, selvom der er tale om et sammenstøbt historisk interiør. Fredningen omfatter det nagelfaste inventar og forholder sig også den originale farvesætning af stuerne.

Den Suhrske Stiftelse ønsker at sikre, at Mindestuerne bevares, hvis ikke fysisk så virtuelt, og at genstandenes oprindelige og fremtidige placering kortlægges, således at de historiske interiører kan studeres og rekonstrueres, hvis muligheden og behovet måtte opstå. Derfor, og i anledningen af nyindretningen og flytningen, har stiftelsen bedt kunsthistoriker Vera Noldus og konservator Line Rosa Spaabæk om, at udføre en registrering af Mindestuernes komplette inventar. Foreliggende rapport er først og fremmest rettet mod Den Suhrske Stiftelse selv, som dokumentation ved eventuelle fremtidige ændringer, men vil også kunne anvendes af myndigheder og rådgivere.

2. Metode og afgrænsning

Rapporten bygger på besigtigelse af ejendommen, Mindestuerne, litteraturundersøgelser samt møder med stiftelsens godsforvalter Bo Jung, Genstandene i Mindestuerne er beskrevet og registreret som de

fremstod ved besigtigelse i november – december 2016. Mindestuerne består af to stuer, Den Røde Stue og Direktionskontoret. Den såkaldte Kontorstue, der ligger ved siden af Direktionskontoret, i smigfaget mod

gården, indrettet til kontor i nyere tid og indgår derfor ikke i opgaven. Men de genstande, der oprindeligt stod i Kontorstuen men ved flytningen befandt sig i Den Røde Stue eller Direktionskontoret, er dog en del af registreringen.

Registreringen består af foto- og filmoptagelser af Den Røde Stue og Direktionskontoret i deres helhed, fotooptagelser af de enkelte

3. Mindestuernes historie

Den Suhrske Gård ligger på Gammeltorv, byens ældste torv der har båret betegnelsen 'det gamle torv' siden 1446, i modsætning til det yngre Amagertorv. I 1606 blev Gammeltorv udvidet med Nytorv, anlagt efter ordre fra Christian 4., hvortil der skulle ryddes et boligkvarter på stedet. Både Gammel- og Nytorv var i århundreder præget af den livlige handel, hvor folk fra oplandet afhændede deres varer på byens torve. Under branden i 1795 blev både Nytorv og Gammeltorv totalt ødelagt. Indtil denne brand indtraf, lå byens fjerde rådhus, hvor Strøget i dag skiller torvene. Man undlod dog at genopføre et nyt rådhus på stedet. På pladsen foran Domhuset ses i dag to aftegninger i brostensbelægningen: Den ene viser netop, hvor det fjerde og sidste rådhus på stedet stod, og den anden, hvor byens kag engang stod. Caritasspringvandet har prydet Gammeltorv siden 1608, dog siden 1781 med en anden piedestal. Her kunne borgerne fylde deres spande og tønder med vand, som hentedes ind fra Emdrup Sø gennem en ledning af udhulede træstammer.

genstande, beskrivelser af genstandenes proveniens, kunst- og kulturhistoriske kontekst og anvendeshistorie. Der er rådgivet om en historisk korrekt indretningen af stuerne i forbindelse med optagelserne. Der er desuden ydet bistand til nedpakningen og transport af de sarte genstande.

Gammeltorv 22 blev opført i 1796-97 for Ole Bernt Suhr (1762-1815) af en ukendt bygmester. Året før havde branden lagt familiens hus på samme grund i aske, og nu blev gården bygget op igen. Sidehuset og baghuset blev opført samtidigt med forhuset. I 1969 blev baghuset ombygget fra pakhus til kontorbygning og sidenhen forbundet med sidehuset ved en gangbro i glas. Gårdsiderne blev omkring samme tid rensset for den grå oliemaling, som stadig kan ses på sidehusets gavl, og står siden da med blankt murværk. Forhuset er ud- og indvendigt et eksempel på den rigt udsmykkede klassicisme, som var inspireret af en af tidens største arkitekter, C.F. Harsdorff. Mange ejendomme opført efter branden dyrkede en mere neddæmpet klassicisme, mens Den Suhrske Gård bygger videre på et ældre, mere pompøst formsprog, muligvis efter forbillede af familiens tidligere, nedbrændte gård på samme grund (Aagaards gård, tegnet af Philip de Lange, ca. 1732).

Klassicismen som ideal vandt indpas i takt med borgerskabets stigende indflydelse og kom som stilart til at præge de bygninger, der blev opført i anden halvdel af 1700-tallet og første halvdel af 1800-tallet.

Den første beskrivelse

Mindestuerne blev etableret efter godsejerinden Ida Suhrs død i 1938. Ida Suhr havde været det sidste familiemedlem, der havde benyttet Den Suhrske Gård som privatbolig, nærmere betegnet de øverste tre etager i forhuset. Hun havde testamenteret indboet i "Salen", eller *Den Røde Stue*, til Den Suhrske Stiftelse, såfremt denne ønskede at bevare stuen som et minde om familien. Mindestuerne kom sidenhen at betegne de to store stuer over hele husets bredde mod gaden på forhusets anden sal.

Den største af stuerne, *Den Røde Stue*, står i store træk, som da huset stod færdigt i 1798 med parketgulv, loftsgesims med sparrenkopper, panelering, væggene betrukket med rød silkedamask indfattet i forgyldte lister og riflede forgyldte lisener med forgyldte kapitæler. I en brandtaksation fra d. 9. marts 1798 er rummet nøjagtig beskrevet:

"Loftet gibset i mitten tvende sirkelslage ziret med en udarbejdet rosset og a parte stokaturarbeyde. I gesimsen er anbragt sparrehoveder, gulvet lagt, væggene, foruden bryst og pillepanel, betrukne med rød damas indfattet i friiser, derom forgylte liister. Ellers er sahlen ziret med 14 riflede forgylte

licenier og derom forgylte capiteller. Over dørene a parte zirlig malede dørstykker, hvorom er forgylte liister. I en fordybning er anbragt en 2-etage vindovn med støbtpyramide, derunder fliiser. For samme fordybning dobbelte forgylte blikdørre. Ved væggen, der er ziret med tvende forgylte og riflede coloner et fast speyl, derover en himmel ziret med forgylt bilthuggerarbeyde. For vinduerne indvendige skudder."

En del af møblementet som hører til *Den Røde Stue*, stammer fra de tidligste år, mens andre genstande kom til i løbet af 1800-tallet. Rummet ved siden af, som kom til at hedde *Direktionskontoret*, var oprindeligt modtagelsessalon for den Suhrske familie. Først efter *Den Røde Stue* blev indrettet til Mindestue i 1938, besluttedes det at flytte Stiftelsens kontorer fra sidehusets 1. etage, hvor de hidtil havde været indrettet, til forhusets 2. etage ved siden af Mindestuen. Møbleringen stammer hovedsageligt fra midten og slutningen af 1800-tallet.

Mindestuerne i Den Suhrske Gård har fortalt historien om, hvordan det bedrestillede borgerskab indrettede sig i årene 1800-1850. Nu stuerne er pakket ned og taget i brug til nye formål, er det vigtigt at have kendskab til inventarets historie, stykvis og som helhed.

4. Nyoptagelser

I december 2016 er der lavet nyoptagelser i foto og video af Mindestuerne i deres helhed samt af alle unikke genstande. Findes der flere identiske eksemplarer af en genstand, f.eks. fire stole af samme type, er der taget et billede af én af stolene. Til lejligheden er stuerne

indrettet, som de formentlig oprindeligt hat set ud. Ikke alle effekter, som forekommer i katalogen, er med på optagelserne da nogle oprindeligt har hørt til *forkontoret*. Video-optagelserne vil kunne ses på Den Suhrske Stiftelsens hjemmeside www.suhrske.dk

DEN RØDE STUE

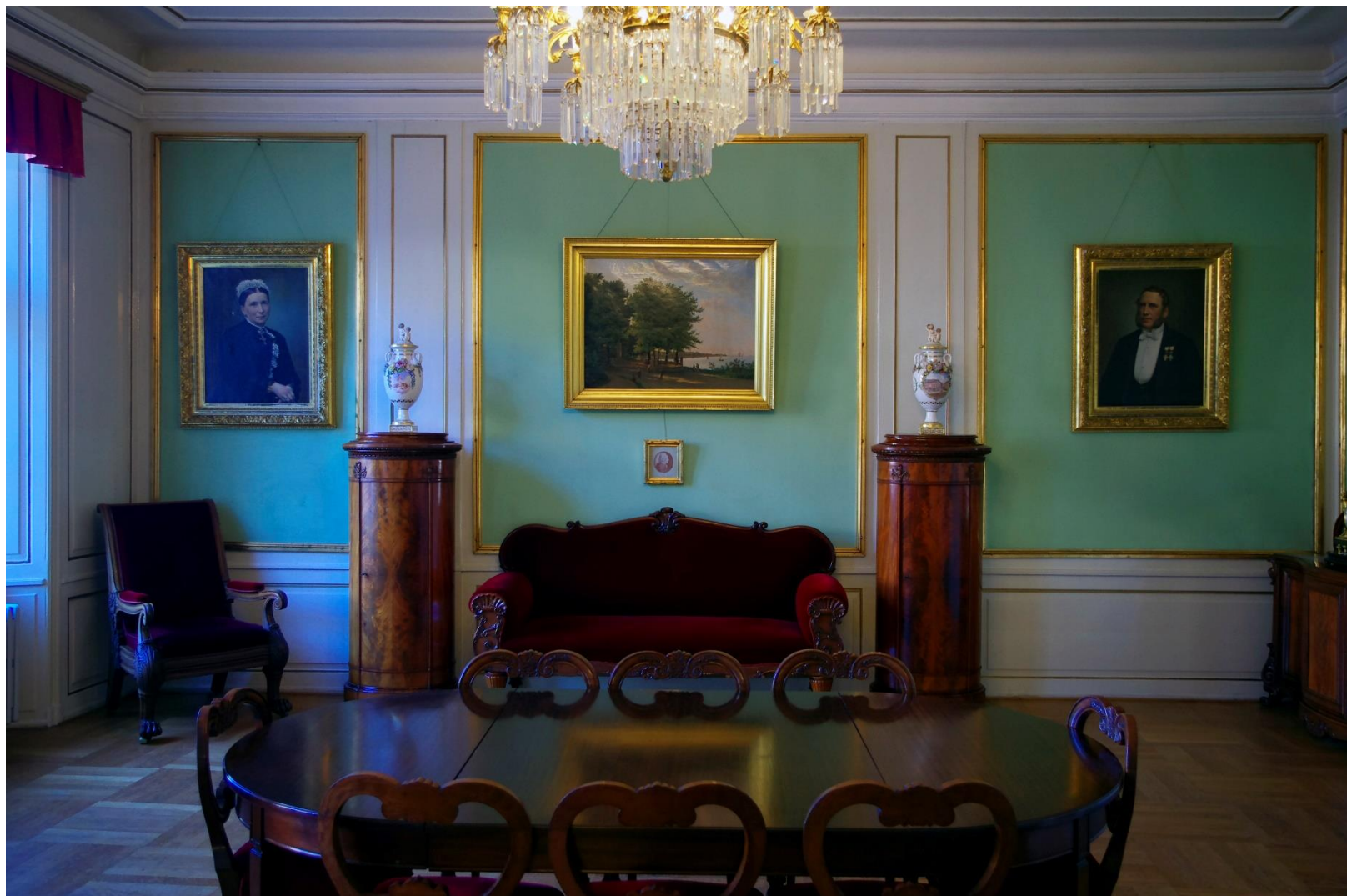

5. Katalog

Kataloget omfatter alle unikke genstande, som befandt sig i Den Røde Stue og Direktionskontoret i december 2016. Findes der flere identiske eksemplarer af en genstand, f.eks. fire stole af samme type, er kun én beskrevet. Genstandene er tematisk ordnet efter funktion. Under 'placering' nævnes først den stue, hvor genstanden befandt sig ved flytningen, og derefter genstandens nuværende placering. Hvis genstanden ikke er flyttet, nævnes kun én placering.

Foto	Genstand	Placering	Nr.
Opbevaringsmøbler			
	<p>Chatol (I) med overskab i sort lak med kineserier</p> <p>Mellem 1732-1844 havde handelsselskabet Asiatisk Kompagni eneret til at drive dansk handel på landene ved Det Indiske Ocean og i Kina. Kinesiske møbler og kunsthåndværk blev nu blevet særdeles eftertragtede. Det medførte, at mange kinesiske håndværkere begyndte at producere møbler direkte til det europæiske markedet og tilpassede de kinesiske møbler til europæernes smag.</p> <p>Særligt eftertragtet var de kunstfærdige lakarbejder, som chatollet er et fint eksempel på. Møblet består af løse dele, så det let kunne transporteres. Denne type møbler var meget populære i slutningen af 1700-tallet.</p> <p>Bag dørene gemmer sig mange små skuffer med æsker til skriveværktøj.</p>	Den Røde Stue (nu Bonderup)	I
			

	<p>Kabinet (1) i sort lak med påfuglemotiv</p> <p>Kabinettet er indlagt med perlemor i form af blomster, bladværk, træer og påfugle. Fronten har to låger og en bred skuffe. Skabet er anbragt på en bordlignende underdel. Det udmærker sig ved kontrasten mellem det udsøgte indlagte perlemor og de store hængsler og beslag samt skabet generelt tunge udtryk.</p> <p>Hængslerne i siden viser at overskabet kunne tages af. Pragtmøblet var, ligesom chatollet i sort lak, beregnet til at gemme husets kostbarheder såsom smykker, ædelsten, særligt vigtige dokumenter m.v.</p>	<p>Den Røde Stue (nu Bonderup)</p>	<p>2</p>
	<p>Piedestalskabe (2) i mahogni</p> <p>Et piedestalskab er udformet som søjle, og tjener som basis for en buste eller en mindre skulptur. Skabet har buet dør og front, bag hvilke der er hylder, og er fremstillet i såkaldt Christian 8.s stil. Stilarten er opkaldt efter kong Christian 8., og betegner møbler og kunstindustri fra 1830'erne og 40'erne, som forener træk fra den franske empire og den tungere tyske Schinkel-manér. Møblerne er som regel mahognifinerede og med få reliefudskårne ornamenten, præcis som de to piedestalskabe er udsmykket med.</p> <p>På hvert skab stod en polykrom vase i porcelæn > se under Kunsthåndværk.</p>	<p>Direktions- kontoret (nu Bonderup)</p>	<p>54</p>

Piedestalskab (I)

Et hvidlakeret piedestalskab med en høj buet dør, bag hvilke der er hylder. Skabet er udformet som en søjle med base og kapitæl, udsmykket med en forgyldt frise med stiliserede slyngede bånd.

Skabet hører formodentlig til det hvidlakerede møblement i Den Røde Stue, der stammer fra 1790'erne, hvor piedestalskabe var meget anvendte.

På skabet stod en figur af en hyrdedreng, udført i bisquit > se under Kunsthåndværk.

Direktionskontoret (nu Bonderup)

60

Kommode med spejl (I)

En kommode med spejl udført i mahogni, der er indrettet som kombineret skuffe- og toiletmøbel. Kommoden er lidt 'tykmavet' – et typisk træk for danske rokoko-kommoder fra 1700-tallet. Det ses dog, i mindre omfang, hos 1800-tals Christian 8.s kommoder som denne. Kommoden er udført i mahogni og mahognifinér med sirligt drejede detaljer og spejlindfatning.

Som møbeltype opstod kommoden i 1600-tallet ved det franske hof, hvor den med sine skuffer blev en praktisk afløser af kisten til opbevaring af alverdens sager.

På kommoden stod et urværk > se under Kunsthåndværk, og en buste > se under Malerier m.v.

Direktionskontoret (nu Bonderup)

55

Siddemøbler

Hvidlakerede stole (12)

Tolv hvidlakerede stole af bøg uden ærme og med løse hynder. Stolene har rødt silkebetræk og guldstafferinger. De bliver også kaldt "Hetsch-stole" efter arkitekten Gustav Friedrich Hetsch (1788-1864), der var ansat ved Kunstakademiet fra 1815. Hetsch markerede sig stærkt inden for kunsthåndværk og var optaget af antikkens former.

De hvidmalede stole er stærk beslægtet med en stol, som Hetsch tegnede ca. 1826 til Christiansborg Slot.

Den Røde Stue
(nu Bonderup)

20

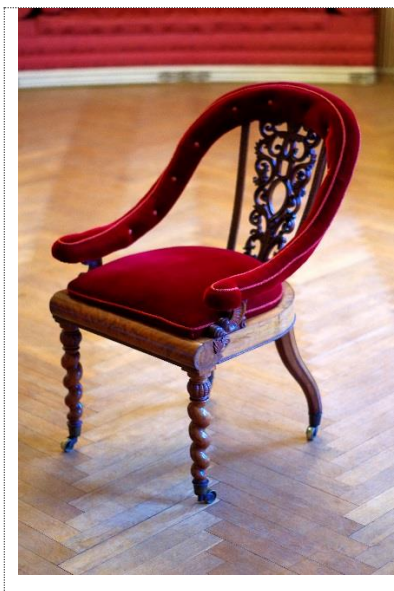

	<p>Armstole (2)</p> <p>Hvidlakerede armstole i rokokostil af bøg med guldstafferinger og med ryglæn og sæde betrukket med rød silke. Stolene stammer formentlig fra starten af 1800-tallet og er muligvis bestilt sammen med de 12 "Hetsch-stole".</p> <p>Stilistisk er stolene også beslægtet med møbler af den danske arkitekt Joseph Christian Lillie, 1760-1827. Lillie tegnede lette elegante møbler, ofte bemalet i hvidt med indfældede motiver. Interiører af Lillie er bevaret på Marienlyst Slot (1791), Liselund på Møn (1792) og Brede Hovedbygning (1795).</p>	<p>Den Røde Stue (nu Bonderup)</p>	<p>21</p>
	<p>Chaiselong (1)</p> <p>En chaiselong, eller divan, er en forlænget armstol (chaise longue) og opstod som type i 1700-tallets Frankrig. Chaiselongen er betrukket med rød silke og har et drejbart sæde. Møblet er fra ca. 1880 og er et typisk klunkestil-møbel, ligesom de andre polstrede møbler i <i>Den Røde Stue</i>.</p> <p>I slutningen af 1800-tallet blev boligen mere personlig og skulle symbolisere "den lune rede". De overdådige møbler understregede hjemmets sociale betydning. Farven understregede møblets orientalske udtryk.</p>	<p>Den Røde Stue (nu Bonderup)</p>	<p>19</p>

	<p>Damestol (2)</p> <p>To små, polstrede lænestole, betrukket med den samme røde silke som chaiselong'en, karmstolene og Hetsch-stolene. Stoffet er fra nyere tid, men sandsynligvis har stole oprindeligt haft et lignende betræk. Rødt silkeplys var i hvert fald almindeligt til denne type møbler.</p> <p>De to lænestole med nedtrukne knapper og klunke-frynser hører sammen med chaiselongen, de halvrunde patéer, og stammer formentlig fra slutningen af 1800-tallet. Sammen har de tilføjet en lun og samtidig eksotisk stemning til stuen.</p>	<p>Den Røde Stue (nu Bonderup)</p>	<p>29</p>
	<p>Paté (1, to halvdele)</p> <p>En rund polstret sofa hedder en paté. Formentlig har de to halvdele oprindeligt stået samlet og har man senere, fordi den fyldte for meget, delt den i to og placeret de to halvrunde dele mod væggen. En paté hørte overklassens hjem til; det var ikke mange, der havde plads til så stort et møbel. På midtersøjlen stod typisk en plante eller blomsterkurv. Patéen er betrukket i den samme røde silke, som de øvrige siddemøbler i stuen. På midtersøjlerne har der senest stået en vase > se Kunsthåndværk.</p> <p>Patéen er formentlig specialfremstillet til Den Røde Stue og står på en hvidlakeret sokkel med guldstafferinger, i samme stil som de hvidlakerede stole. Således passede de nyere polstrede møbler sammen med de ældre mere spinkle stole.</p>	<p>Den Røde Stue (nu Bonderup)</p>	<p>18</p>

	<p>Vægsofa (1)</p> <p>Den let svungne vægsofa er, ligesom de to halvrunde vægsofaer, specialfremstillet til Den Røde Stue. Sofaen og puderne er polstret, med nedtrukne knapper, og betrukket med rød silke, nedtrukne knapper.</p> <p>Sofaen står på en hvidlakeret sokkel med guldstafferinger, i samme stil som de hvidlakerede stole og de to halvrunde vægsofaer.</p>	<p>Den Røde Stue</p>	<p>17</p>
	<p>Skrivebordsstol (1)</p> <p><i>Direktionskontoret</i> er indrettet med møbler fra omkring 1830-40. Mens <i>Den Røde Stue</i> var domineret af lyse farver, hvidlakeret træ og forgyldninger og generelt et let udtryk, er <i>Direktionskontoret</i> præget af en mørkere og tungere stil. Stilen kaldes "Christian 8.", opkaldt efter kong Christian 8., der regerede 1839-48.</p> <p>Arkitekten G.F. Hetsch havde hovedansvaret for indførelsen af denne senempirestil, der forener træk fra den franske empire og den tungere tyske Schinkel-manér. Møblerne er som regel mahognifinerede og med reliefudskårne ornamenter som æggestave, palmetter og løvefødder, som denne skrivebordsstol er et eksempel på.</p> <p>Alle siddemøbler i <i>Direktionskontoret</i> er i nyere tid betrukket med rød velour. Oprindeligt var de formentlig betrukket med safian eller silke. Polstring af armlænen er typisk gjort senere.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>51</p>

	<p>Klismos-stole</p> <p>Stolen er et eksempel på en såkaldt klismos-stol fra ca. 1840. Stoletypen har fire buede ben og et bredt, buet ryglæn og blev en hyppigt benyttet stoletype i nyklassicismen. Stolen var en antik 'nyskabelse' og kendtes fra græske vasemalerier. Den første af slagsen i Danmark, som dog have dybere bøjede ben end den viste stol, blev lavet af kunstneren Nicolai Abilgaard (1743-1809).</p> <p>Klismos-stolen fik stor udbredelse efter hans eksempel gennem hele 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet.</p> <p>Betrækket i rød velour er af nyere dato. Oprindeligt har stolene formentlig været betrukket med silke.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>50</p>
	<p>Armstole</p> <p>Armstolene er udført i forgyldt bøgetræ med svungen ryglæn og drejede ben. Stolen har fine udskæring og bladværk. Ryglæn og sæde er betrukket med nyere rød velour.</p> <p>Enkelte stole af samme type er udstyret med polstrede armlæn, hvilket ikke er et originalt træk, men som er tilføjet i nyere tid.</p> <p>Stolene dateres til midten af 1800-tallet.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>47 (med polstret armlæn), 48.</p>

	<p>Armstol (2)</p> <p>I løbet af det 19. århundrede skete der en differentiering mellem hjem og arbejdsplads. For manges vedkommende rykkede privatboligen bort fra centrum, hvor forretningerne voksede i antal. I Den Suhrske Gård skete denne adskillelse også, men bare inden for gårdens vægge. Der blev indrettet kontorer til handelshuset, og senere stiftelsen, som var adskilt fra de private gemakker.</p> <p>Kontorerne udstyredes med gedigne og samtidigt behagelige møbler, som denne armstol. Stolen har et tilbagelænet ryglæn en <i>gondole</i> og dateres til midten af 1800-tallet. Betrækket er af nyere dato.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>52</p>
	<p>Gondolstol</p> <p>En skrivebordsstol en <i>gondole</i>, formentlig fra slutningen af 1800-tallet / begyndelsen af 1900-tallet.</p> <p>Stolen er udført i mahogni. Betrækket er af nyere dato.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>49</p>

<p>Se fotos s. 12-17</p>	<p>Spisestol (8)</p> <p>Otte stole af mahogni med fladt polstret sæde med nyere betræk i rød velour. Stolene har stået omkring det ovale bord i Direktionskontoret og stammer fra ca. 1890-1920.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>67</p>
	<p>Lænestol (1)</p> <p>Lænestolen er fra ca. 1850 og udført i mørkt træ med polstret sæde, ryg- og armlæn. Foran har stolen svungne ben udformet som løvepoter, og er dekoreret med rocailler og bladværk.</p> <p>Den magelige stol hørte til i <i>Direktionskontoret</i>.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>46</p>
	<p>Sofa (1)</p> <p>Sofaen er udført i Christian 8. stil med svungen ryg og runde sider, rigt udskåret med fine muslingeskaller, rocailler og bladværk, og med drejede ben med rifler.</p> <p>Sofaen stammer, som de øvrige siddemøbler i <i>Direktionskontoret</i>, formentlig fra midten / anden halvdel af 1800-tallet.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>45</p>

	<p>Borde</p>		
	<p>Salonbord (I)</p> <p>Det runde bord er et højdepunkt i Minderstuernes samling. Bordet er udført med sortlakeret bordplade med et udsøgt påfuglemotiv i intarsia og forgyldninger.</p> <p>Ligesom det sorte lakchatol fra <i>Den Røde Stue</i>, er det runde bord et eksempel på en 'kineserie': Et møbel i europæisk stil, udført med brug af kinesiske materialer som lak og kinesiske, eller pseudo-kinesiske motiver. Kineserier var højeste mode i anden halvdel af 1700-tallet.</p> <p>Bordpladen og understellet kan tages fra hinanden.</p>	<p>Den Røde Stue (nu Bonderup)</p>	<p>23, 23a</p>
			

Blomsterbord (2)

Små borde med forgyldninger og mosaik af glasperler nedlagt i bordpladen. Mosaikken er lagt i et motiv med blade. Bordene stammer fra en tid, hvor salonen blev indrettet med en mere tvangfri opstilling end før, med møbelgrupper placeret midt på gulvet. Et blomsterbord var blandt de nye møbeltyper, der kom til fra ca. 1860.

På blomsterbordene blev der stillet planter og blomster. De placeredes foran vinduerne i salonen.

Den Røde Stue
(nu Bonderup)

24,
24a

Søjlebord (2)

Bordet af mahognifinér med en bordplade af fuld mahogni stammer fra midten / anden halvdel af 1800-tallet. Pladen bæres af en søjle i form af en kanneleret vase, der hviler på en plade med fire fødder.

Dette type bord passede til en trepersoners sofa ved den ene langside og løse stole ved de andre sider. Her blev der drukket kaffe, indtaget små måltider og lavet små systemål.

Direktions-
Kontoret (nu
Bonderup)

53

	<p>Salonbord (I)</p> <p>Ovalt bord i mahogni. Bordet på billedet er fra nyere dato. Denne type bord blev først udviklet i slutningen 1800-tallet, hvor hjemmets private stuer i stigende grad udviklede sig til et socialt samlingssted. Her skulle der være plads til dagliglivets gøremål for hele familien. Omkring det store bord kunne man læse, spise, sysle mv. Endnu senere bliver denne type borde taget i brug i kontorlokaler som mødebord.</p> <p>Bordet kan trækkes ud og gøres længere med en ekstra bordplade, som på billedet.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>66</p>
	<p>Skrivebord (I)</p> <p>Med væksten af kontorer i anden halvdel af det 19. århundrede voksede behovet for særlige møbler, som skriveborde. Det var prestigegivende at have et moderne og velindrettet forretningslokale.</p> <p>Skrivebordet stammer fra Den Suhrske Stiftelsens kontorer og er udført i mahogni med drejede ben. Bordet har grønt læder nedfældet i bordpladen, gallerikant og en front med fem skuffer. Som på billedet, stod bordet typisk midt i rummet og ikke op mod væggen.</p> <p>Obs: I en rapport af JB Stenkonservering fra 1997 (se Kildeliste) er der tale om to identiske skriveborde, hvoraf det ene angiveligt stod i forkontoret.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>31</p>

Spejle og konsoller

Pillespejl (1) med konsolbord

Et pillespejl er et spejl, der er placeret på murpillen, dvs. murværket mellem to sidestillede åbninger såsom døre eller vinduer. Spejlet består af to dele, som er sat sammen og fattet i en overdådig ramme, udført i forgyldt træ. Rammen i senklassicistisk stil udmærker sig ved det fine billedskærerarbejde med æggestavornament langs siderne og en konsolbåren fordakning med derunder en frise med mytologiske dyrefigurer.

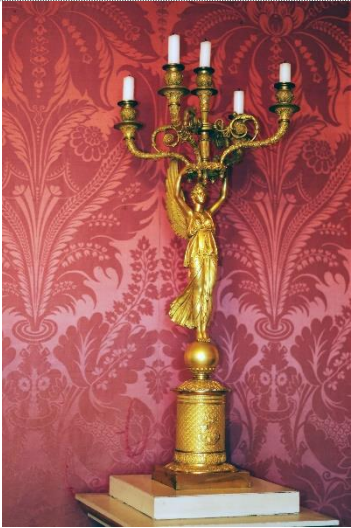

Det lille konsolbårne bord med hvid marmorplade hører til spejlet, og sammen udgør de en del af vægbeklædningen. Et konsolbord var faktisk mere en prydenstand end et egentligt møbel. Spejlets og bordets ornamentik peger i retning af 1800-tallets fremmeste møbelforgylde, P. C. Damborg.

Den Røde Stue

6

	<p>Engelsk hulspejl (1)</p> <p>Det runde spejl med to lampetter og en overbygning med en ørn, der bærer en kugle, er et pragtstykke i samlingen.</p> <p>Spejlet er et Engelsk hulspejl, som typisk blev placeret i spisestuen. Her tillod det konvekse spejlglas tjenestefolket at overse selskabet mens samtidigt holde diskret afstand fra gæsterne. Derfor går denne type spejl også under betegnelsen 'Butler's mirror'.</p> <p>Spejlet er udført i forgyldt træ og stammer fra begyndelsen af 1800-tallet.</p>	<p>Den Røde Stue</p>	<p>8</p>
	<p>Pillespejl med skab (1)</p> <p>Et pillespejl, ca. 1850, i en ramme med afrundede hjørner og med tilhørende skab med to døre. Møblet er udført i mahogni og mahognifinér med profilering, men uden videre ornamentik.</p> <p>Selv om stuerne i løbet af det 19. århundrede fik en mere tvangfri indretning, blev det formelle pillespejl et fast inventarstykke i de bedre hjem. Møblet udmærker sig ved sit stilrene Christian 8.'s udtryk.</p>	<p>Direktions- kontoret (nu Bonderup)</p>	<p>67</p>

	<p>Kunsthåndværk</p>		
	<p>Figurer i bisquit og porcelæn</p> <ul style="list-style-type: none"> - Figur af af bisquit, som er uglaseret porcelæn, der er brændt to gange. Materialet kendetegnes ved et mat udtryk, som skulle imitere antikkens hvide marmor. I Danmark blev figurerne ofte fremstillet efter billedhuggeren Bertel Thorvaldensens modeller. Det gælder f.eks. for figuren af en dreng med sin hund, som er en 1800-tals kopi af Thorvaldens "Hyrdedrengen" (1822-25). Hyrdedrengens stav er ikke komplet. - To porcelænsfigurer (herkomst ukendt): 	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>32, 33, 34</p>
			

	<p>Kandelabre (2)</p> <p>To lueforyldte kandelabre, eller store lysestager. Hver kandelaber er udstyret med fem arme, som holdes af en bevinget kvindefigur i græskromersk dragt. I Den Røde Stue stod kandelaberne på hvidlakerede piedestaller med forgyldninger, der i deres lineære, stramme udtryk dannede et fint kontrast til de rigt ornamenterede og skulpturelle kandelabre.</p> <p>Våbnet, der pryder foden på de høje kandelabre, stammer fra generalguvernør Peter von Scholten (1784-1854). Ved auktionen efter Scholtens og hustrus bo i 1854, købte etatsråd Johannes Theodor Suhr to kandelabre, som formentlig er identiske med disse to. De har siden tilhørt Den Suhrske Stiftelse.</p>	<p>Den Røde Stue (nu Bonderup)</p>	<p>5</p>
	<p>Væglampetter (5)</p> <p>Fem væglampetter, udført i bronze. Hver lampet er udstyret med tre lys.</p>	<p>Den Røde Stue</p>	<p>7</p>

	<p>Potpourrivase (2)</p> <p>To pots-à-pourri, eller potpourrivaser, af porcelæn med ører. Vaserne er polykromt dekoreret med et stiliseret blomstermotiv. De to vaser er ikke ens; den ene har et gennembrudt låg, så duften af vasens indhold, tørrede blomsterblade eller vellugtende urter som lavendel, kunne slippe ud uden at tage låget af. Den anden vase har en putto på toppen.</p> <p>Ved flytningen stod vaserne på de halve patéers midtersøjle i Den Røde Stue, men gamle fotos viser, at de også har stået andre steder i stuen.</p>		<p>Den Røde Stue (nu Bonderup)</p>	<p>30, 30a</p>
	<p>Amforavase (1)</p> <p>Vasen er formet som en græsk amfora, som i antikken blev brugt til vin, med to hanke. Vasen blev produceret af Den kgl. Porcelænsfabrik i 1877 og dekoreret med prospekter af gården på Gammeltorv, der havde været i familiens eje siden 1749, og landstedet Sølyst, som Joh. Th. Suhr havde købt i 1840.</p>		<p>Direktions- kontoret (nu Bonderup)</p>	<p>28, 28a</p>

	<p>Amforavaser (2)</p> <p>Også disse to vaser er udformet som amfori, hvis karakteristiske ægform var blandt nyklassicismens foretrukne. Ægformen blev også anvendt til portrætrammer, medaljoner m.v. Vaserne er udført i porcelæn, med dekorationer i blødt porcelæn, og er polykromt malet med forgyldninger. Hankene er udformet som sirlige svanehalse og på toppen af hver vase sidder to putti. Den ene vase er dekoreret med putti (butede børnefigurer) og blomster, mens der på den anden ses prospekter af to af Stiftelsens ejendomme, Det Gule Pakhus i Nyhavn, solgt i 1959, og Den Suhrske Gård på Gammeltorv med Caritasspringvandet i forgrunden.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>62, 63,</p>
	<p>Opsats (tv.) og glas (th.)</p> <p>Opsats på fod til frugt mv. samt indgraveret engelsk glas. Inskription: "Johan Peter Suhr & Søn Copenhagen 1787"</p>	<p>Den Røde Stue (nu Bonderup)</p>	<p>26, 27</p>

Taffelur (I)

Et forgyldt taffelur, der bærer en bronzestatuette, som forestiller Kong Frederik VI til hest. Urskiven bærer navnet "Henriques", som henviser til urmager og guldsmed Marcus M. Henriques (1776-1857), der sammen med sin bror drev en juveler- og urmagerforretning i Købmagergade.

Uret blev sandsynligvis bestilt af kongen selv, ligesom fem nærmest identiske eksemplarer, som man kender til, med tanke på gaver til udenlandske diplomater eller andre, der på en eller anden vis havde gjort sig fortjent til kongens gunst. Hvordan uret er kommet til Stiftelsen, vides ikke med sikkerhed. Muligvis er det anskaffet på auktionen af Peter von Scholtens bo i 1854.

Direktionskontoret (nu Bonderup)

57

Kaminur (I)

Et forgyldt pragatur med kvindefigur med bue og pil, flankeret af en løvinde, i bronze. Foden er dekoreret med små barnefigurer og guirlander. Uret er fransk og stammer fra det parisiske værksted af urmager Jean-Simon De Verberie (1764-1824). De Verberie var blevet berømt med sine såkaldte "à la négresse"-penduler, som han lavede i mange varianter. Som kun 20-årig havde han foræret et "negerinde-ur" til kejserinde Marie-Antoinette.

Kaminuret dateres ca. 1815, det vides ikke, hvordan det har fundet sin vej til Den Suhrske Samling.

Direktionskontoret (nu Bonderup)

58

	<p>Prismelysekroner (2)</p> <p>Lysekroner kendes allerede i senmiddelalderen men bliver almindelige i Renæssancen, primært i kirker og slotte. I 1600-tallet tog også det bedre borgerskabet lysekronen, med arme med lyseholdere på et skaft, til sig. Lysekroner med prizmer lavet af krystal ses først i 1700-tallet, hvor de typisk bliver fremstillet i Frankrig, Rusland eller Polen.</p> <p>De elegante prismelysekroner i Stiftelsens mindestuer stammer formentlig fra omkring 1800.</p>		<p>Den Røde Stue (tv.) og Direktionskontoret (th.)</p>	<p>25, 25a, 64</p>
	<p>Stumtjener og paraplyholder</p> <p>Et praktisk møbel, der har stået i Stiftelsens kontorlokaler. Stumtjeneren stammer fra omkring 1900 og er udført i smedejern.</p>	<p>Direktionskontoret (nu Bonderup)</p>	<p>61</p>	

		Malerier, grafik, buste	
	Dørstykker (3) Ved den seneste restaurering, i 1990'erne, kom disse tre malerier til syne, over dørene i Den Røde Stue. Selv om der ikke er tale om kunst af høj kvalitet, har malerierne værdi ud fra et kulturhistorisk perspektiv. Malerierne vidner om den store interesse for den græske og romerske oldtid, også i borgerlige kredse, efter at bl.a. de romerske byer Herculanium og Pompei blev fundet og udgravet i løbet af 1700-tallet.	Den Røde Stue	14
			15, 16
	Buste Portrætbuste af en ukendt mand, 1800-tallet.	Direktionskontoret (nu Bonderup)	65

	<p>Johan Peter Suhr (1712-85) Stifter af Det Suhrske Handelshus</p> <p>Kobberstik af Johann Friedrich Clemens (1749-1831) i samtidig empireramme.</p> <p>Proveniensi: Anne Dorothea Suhr, 1857-1928. Købt på dennes dødsboauktion af Chr. Suhr-Hansen og nedarvet i dennes efterslægt til Chr. Suhr Cederqvist i 1967</p>	Direktions- kontoret	44
	<p>Johan Peter Suhr (1712-85)</p> <p>Olie på lærred. Maleri tilhørende Frederiksborg Slot. Maleriet er leveret tilbage i 2017</p>	Den Røde Stue (nu Frederiksborg Slot)	12

	<p>Cathrine Marie Suhr (1754-1824) Datter af Johan Peter Suhr Olie på lærred</p>	Den Røde Stue (nu Bonderup)	9
	<p>Ole Bernt Suhr (1762-1815) Søn af Johan Peter Suhr Olie på lærred. Maleriet ejes af Frederiksborg Slot og er leveret tilbage i 2017</p>	Den Røde Stue (nu Frederiksborg Slot)	13

		<p>Dorothea Beckmann (1759-1842) Gift med Ole Bernt Suhr Oliekridt på papir</p>	<p>Direktions- kontoret (nu Bonderup)</p>	<p>37</p>
		<p>Ole Bernt Suhr (1762-1815) Oliekridt på papir</p>	<p>Direktions- kontoret (nu Bonderup)</p>	<p>39</p>

	<p>Dorothea Beckmann (1759-1842)</p> <p>Olie på lærred, 1842, af Johan Vilhelm Gertner (1818-'71).</p> <p>Gertner var en meget brugt maler, der bl.a. har portrætteret Frederik d. 7., billedhuggeren Bertel Thorvaldsen og digteren Steen Blicher.</p>	<p>Den Røde Stue (nu Bonderup)</p>	<p>10</p>
	<p>Elizabeth Beckman (1754-1838)</p> <p>Søster til Dorothea Beckmann</p> <p>Olie på lærred.</p>	<p>Direktions- kontoret (nu Bonderup)</p>	<p>35</p>

	<p>Johannes Theodor Suhr (1792-1858) Yngste søn af Ole Bernt Suhr og Dorothea Beckmann Grundlægger af Den Suhrske Stiftelse Olie på lærred, 1858, af Wilhelm Marstrand (1810-'73) (kopi efter Marstrand af H. C. Jensen?)</p>	Den Røde Stue (nu Bonderup)	11
	<p>Caroline Suhr, født Falch (1790-1856) Gift med Johannes Th. Suhr Oliekridt på papir, kopi (påskrift: "kop 1836") – efter original af Jens Juel?</p>	Direktions- kontoret (nu Bonderup)	38

	<p>Ole Berendt Suhr (1813-75) Nevø af Johannes Th. Suhr</p> <p>O. B. Suhr var bl.a. medstifter af Det Forenede Danske Dampskib Selskab, DFDS, i 1866.</p> <p>Olie på lærred, 1870, af Carl Bloch (1834-90), som er mest kendt som historiemaler, men i 1870'erne også lavede en række portrætter af førende virksomhedsledere og embedsmænd.</p>	Direktions- kontoret (nu Bonderup)	41
	<p>Ida Marie Bech (1825-97) Gift med Ole Berendt</p> <p>Olie på lærred, 1870, af Carl Bloch (1834-90)</p>	Direktions- kontoret (nu Bonderup)	40

Pastor **Carl Emil Suhr**

Bror til Johannes Th. Suhr.

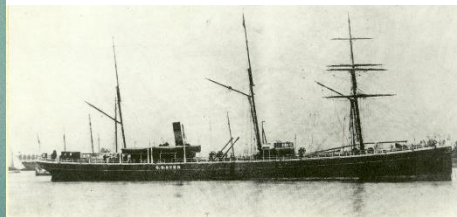
Olie på lærred, 1864, af August Schiøtt (1823-95)

Direktions-
kontoret
(nu Bonderup)

36

Ole Berendt Suhr var medstifter af DFDS i 1866. På billedet, som er en gouachetegning, ses et af selskabets dampskibe, M/S O. B. Suhr. Tegningen har formentlig været en gave. M/S O.B. Suhr blev bygget i 1878 på B & W værftet og sænket under Første Verdenskrig i 1917.

[M/S O. B. Suhr omkring 1910. Foto: Museet for Søfart, Helsingør]

Direktions-
kontoret
(nu Bonderup)

43

Emilieilden ved Strandvejen, Klampenborg

Maleriet afbilder *Emilieilden*, tegnet af Nicolai Abildgaard og opført af Ernst Heinrich von Schimmelmann i 1782 som mindesmærke over hans første hustru, Emilie Caroline. Familien Schimmelmann boede om sommeren på det nærliggende landsted Sølyst.

Mellem 1840 og 1897 var Sølyst ejet af henh. Johannes Th. Suhr, Ole Berendt Suhr og endeligt hans enke Ida Marie Bech.

Olie på lærred, 1849. Antageligt malet af J. F. Møller (mærkat på bagside af ramme)

Direktions-
kontoret
(nu Bonderup)

6. Kilder

Clemmensen, Tove, *Møbler af N.H. Jardin, C.F. Harsdorff og J.C.Lillie og eksempler på deres interiørdekoration* (1973)

Clemmensen, Tove og Mogens B. Mackeprang, *Kina og Danmark 1600-1950 – Kinafart og Kinamode* (1980)

Den Suhrske Stiftelse. Beretning med slægtstavler og registre: 1859-1959; 1959-1884; 1984-2009 (tilgængelige på www.suhrske.dk)

Gelfer-Jørgensen, Mirjam (red.), *Herculanum paa Sjælland. Klassicisme og nyantik i dansk møbeltradition* (1988)

Gelfer-Jørgensen, Mirjam,

- *Dansk Kunsthåndværk 1730-1850. Rokoko Klassicisme* (1973)
- *Danske nyantikke møbler – fra Abildgaard til Kaare Klint* (2003)
- *Guldalderdrømmen. Dansk nyklassicistisk møbelkunst 1790-1850* (2002)
- *Møbler med mening. Dansk møbelkunst 1840-1920, bd. I* (2009)

Grohshennig, Max, *Den Suhrske Stiftelse. Dens grundlægger og hans slægt* (1912)

JB Stenkonservering, *Konservingsbehov for Den Suhrske Stiftelses inventar* (1997)

Jepsen, Anton, *Danske empiremøbler* (2002)

Nationalmuseet, *Bevaringsplan for "Den røde stue", Den Suhrske Stiftelse, Gammel Torv 22, København* (1995)

Nyrop, C., *Det Suhrske Hus i København 1749-1899* (1899)

Waagepetersen, Christian, *Danske Møbler før 1848. Typerne i billeder* (1980)